

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов

кафедра німецької філології

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: **Використання рольових ігор для формування англомовної
компетенції в діалогічному мовленні учнів старшої школи**

Студентки 2 курсу групи 2МАЗ

Спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література)
(англійська, німецька)

Сологуб Ольги В'ячеславівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

Науковий керівник: Поселецька К. А.
доцент (кафедри німецької філології)

(прізвище та ініціали, посада, вчене звання, науковий ступінь)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2021 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЇ В ДІАЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯ РОЛЬОВИХ ІГОР У СТАРШІЙ ШКОЛІ	7
1.1 Основні характеристики діалогічного мовлення та підходи до його формування.....	7
1.2 Етапи формування компетенції в діалогічному мовленні	15
1.3 Особливості використання рольових ігор для розвитку компетенції в діалогічному мовленні	19
1.4 Психологічні особливості учнів старшої школи.....	29
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1.....	34
РОЗДІЛ 2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА РЕЗУЛЬТАТІВ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ДІАЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ	35
2.1 Організація експериментального навчання учнів старшої школи.....	35
2.2. Хід та інтерпретація результатів експериментального навчання	45
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.....	63
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	67
ДОДАТКИ	72

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Азимов Э. Г. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам). М. : Изд-во ИКАР, 2009. 448 с.
2. Андреевская В.В. Возрастные особенности учебной деятельности старшеклассников на уроках иностранного языка. 1987. №6. С.3-8.
3. Артемов В.А. Психология обучения иностранным языкам: Учеб. пособие. М.: Просвещение, 1983. 222 с.
4. Архипов Г. Б. О влиянии темпа речи на аудирование. Психология и методика обучения иностранным языкам: сб. научн. трудов МГПИИЯ им. М. Тореза. М.: Изд-во МГПИИЯ, 1968. Т. 44. С. 23-33.
5. Ачкасова Н.Г. Совершенствование устной речи учащихся старших классов средней школы: Автореф. канд. дис. Л., 1997. 18 с.
6. Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. М.: Искусство, 1986. 445 с.
7. Бігич О. , Бражник Н., Гапонова С. та ін. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник. п К.: Ленвіт, 1999. 320 с.
8. Божович, Л.И. Личность и её формирование в детском возрасте. Питер, 2008. 398 с.
9. Божович Л.И. Проблемы формирования личности. 3-е изд., Московский психолого-социальный институт; Воронеж: МОДЭК, 2001. 352 с.
10. Боровкова И. В. Приемы обучения диалогической речи на занятиях со студентами исторического факультета [Электронный ресурс]. Интернет-журнал «Мир науки». 2016. Режим доступа до ресурсу: <http://mir-nauki.com/PDF/12PDMN616.pdf>.
11. Будас Ю.О. Створення психологічно сприятливої атмосфери для формування професійної іншомовної компетентності. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Серія: Педагогічні науки. Вип. №3 (81). Житомир, 2015. С.41-46.
12. Будас Ю.О. Формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання

- в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми [збірник наукових праць .Київ-Вінниця: ТОВ «Планер», 2016. Випуск 46. С.121-124.
13. Будас Ю.О. Вплив зворотного зв'язку на формування іншомовної професійної компетентності. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: Зб. наук. пр. Київ; Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2018. №51. С.202-206.
14. Бучацька С. М. Комунікативні здібності студентів у професійному спілкуванні іноземними мовами. Проблеми сучасної педагогічної освіти. Сер.: Педагогіка і психологія. Зб. статей: Ялта: РВВ КГУ, 2011. Вип.34. Ч.1. С. 232-237.
15. Бучацька С. М. Психологічні механізми оволодіння іноземним мовленням мовною особистістю. Педагогіка і психологія професійної освіти Науково-методичний журнал. 2012. №2. С. 163-170.
16. Верещагин, Е. М. Психологическая и методическая характеристика двуязычия (Билингвизма) Москва ; Берлин : Директ-Медиа, 2014. 162 с. Режим доступа: по подписке. – URL: <https://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=252566>
17. Виготський Л.С. Педагогічна психологія .М.: Педагогіка, 1991. 480 с
18. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник. 2-ге вид., доповн. й виправл. Рівне: Волин. обереги, 2011. 519 с.
19. Гром'як Р.Т., Ковалів Ю.І. та ін. Літературознавчий словник-довідник . К.: ВЦ „Академія, 1997. 752 с.
20. Демидов А. Феномен человеческого бытия. Минск: Новое знание, 1997.190 с.
21. Дмітренко Н.Є., Будас Ю.О. Вплив оцінювання іншомовної компетентності на мотивацію студентів. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Педагогіка та психологія. № 29, 2018. С.178-189.
22. Ефимова Р.Ю. Нетрадиционные методы обучения диалогической речи/ Муниципальное образование: инновации и эксперимент. 2013. №1. С. 6 – 8.

23. Эльконин Д. Б. Психология обучения младшего школьника. Психическое развитие в детских возрастах: избр. психол. тр. 2-е изд., стереотип. М.: Изд-во Ин-т практ. психологии; Воронеж: МОДЭК, 1997. С. 239 – 284.
24. Змієвська О.О., Довгалюк Т.А., Глазунов М.С., Глазунова Т.В., Кузьміна С.А., Теклюк Г.П. Підготовка шкільного вчителя нового покоління: теоретичні та практичні аспекти: монографія. Вінниця. ВДПУ. 2020. 151 с.
25. Коблева, С. Я. Учёт возрастных особенностей старшеклассников. Вестник Адыгейского государственного университета. 2006. № 1. С. 175– 176.
26. Колесникова О.А. Ролевые игры в обучении иностранным языкам. Иностранные языки в школе. 1989. №4. С. 38 – 42.
27. Колокольцева Т.Н. Специфические коммуникативные единицы диалогической речи. Волгоград: Изд-во Волгоград. гос. ун-та, 2001. 260 с.
28. Кон И.С. Социология личности. М., Политиздат. 1967. 383 с.
29. Кон И.С. Психология старшеклассника. Москва: Просвещение, 1980. с.192
30. Коробейнікова Т. Етапи формування англомовної компетентності в діалогічному мовленні майбутніх учителів. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. 2015. Вип. 53. С. 8 – 14. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2015_53_3.
31. Кулагина И.Ю. Возрастная психология: развитие ребенка от рождения до 17 лет. Ун-т Рос. акад. образования. 5-е изд. М.: Изд-во УРАО. 1999. 175 с.
32. Лебедева Н. А. Сучасні зарубіжні теорії мотивації у контексті психології освіти та лінгвістики. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. 2016. № 45. С. 19-23.
33. Лісниченко А.П. Підготовка майбутнього вчителя до творчої самореалізації у професійній діяльності: дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.04 теорія і методика професійної освіти. Вінниця, 2011. 277с.
34. Лобачук І.М. Застосування креативних методів навчання з метою активізації пізнавальної діяльності студентів в процесі вивчення іноземної мови.

- Наукові записки НПУ ім. М.Драгоманова. Сер. Педагогічні та історичні науки, Вип.147, 2020р, С.130-137
35. Лопатіна Г.О. Методика навчання діалогічного мовлення дітей молодшого дошкільного віку : монографія .Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2014. 254 с.
36. Люшер М.А. Сигналы личности. Ролевые игры и их мотивы. Воронеж: Реал, 1995. 180 с.
37. Маклаков, А. Г., Сидорова, А. А. Особенности психического развития старших школьников. Вестник Ленинградского государственного университета им. А. С. Пушкина. 2014. Т. 5. № 4. С. 33-44. М.: Просвещение. 464 с.
38. Малюкина А. И. О трудностях обучения диалогической речи учащихся младших классов на уроках английского языка. Проблемы современной науки и образования . 2015. № 12 (42)
39. Маслыко Е.А., Бабинская П.К. Настольная книга преподавателя иностранного языка. Игровое обучение иностранным языкам и иноязычному общению. Минск: Высшая школа, 2004. 522 с.
40. Методика викладання англійської мови : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів .Умань : Візаві, 2018. 165 с.
41. Мороз П. Захопити, а не примусити (ігрова діяльність на уроках історії, на прикладі вивчення історії стародавнього світу). Історія в школах України, № 4, 2005. С. 25–29.
42. Охредько О. Гра – це діяльність. Дидактична гра на уроках історії стародавнього світу. Історія в школах України, № 2, 2005. С. 25–29.
43. Пассов Е.И. Урок иностранного языка в средней школе. Игра – дело серьезное. М.: Просвещение, 1988. 130 с.
44. Пиаже Ж. Эволюция интеллекта в подростковом и юношеском возрасте. Психологическая наука и образование. 1997. № 4. С.56– 65
45. Пименов А.В. Управление собственным речевым действием в диалоге: автореф. дис. канд. пед. наук .М., 1971. 22 с.

46. Підготовка шкільного вчителя нового покоління: теоретичні та практичні аспекти: монографія за заг. редакцією Т.В.Глазунової. Вінниця: ВДПУ, 2020. – 151 с.
47. Пометун О. Методика навчання історії в школі. К. : Генеза, 2005, с. 253.
48. Поселецька К. А. Підготовка майбутніх учителів філологічних спеціальностей до професійної самореалізації : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 Вінниця, 2016. 339 с.
49. Прокопишина К.Н. Рольова гра як метод розвитку в учнів навичок англomовної комунікації . Таврійський вісник освіти. 2013. № 1. С. 199-204.
Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tvo_2013_1_36
50. Пронина О.П. Особенности обучения профессионально -направленному диалогическому общению Электронный ресурс. Ярославский педагогический вестник. 2004. - № 3.157 с.
51. Реан А.А. Психология человека от рождения до смерти. СПб.: ПРАЙМ-ЕВРОЗНАК, 2002.; 656 с.
52. Рогова Т. В., Верещагина И. Н. Методика обучения английскому языку на начальном этапе в общеобразовательных учреждениях: пособие для учителей и студентов пед. вузов. 3-е изд. М. : Просвещение, 2000. 232 с.
53. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
54. Соловійова О.В. Закономірності розвитку пізнавальних здібностей школярів: Вікова та педагогічна психологія. Питання психології. 2004, № 3.
55. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти : навч. посіб. К.: Фірма "ІНКОС", 2006. 248 с.
56. Теклюк Г.П. Психологічні засади формування іншомовної комунікативної компетенції у майбутніх учителів історії та права. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. Зб. наук. пр. Вип. 51. Редкол.: Р.С. Гуревич (голова) та ін. Київ-Вінниця: ТОВ фірма "Планер", 2018.с.399-403

57. Травкина Л. И. Использование тематического опорного диалога при обучении английскому языку / Иностранные языки в школе. 2004. № 4. С.21–23.
58. Ушинський К.Д. Людина як предмет виховання. Вибр. пед. твори: У 2-х т. Т. 1. К.: Просвіта, 1957. 406 с.
59. Федак З. Місце та роль рольової гри на уроці іноземної мови .Молодь і ринок. 2011. № 7.С. 151-155. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2011_7_35.
60. Черниш В. В. Навчання іншомовного діалогічного мовлення в аспекті компетентнісного підходу. Іноземні мови. 2012. № 4. С. 11-27. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2012_4_4.
61. Читао И. А. К вопросу о приемах обучения диалогу в старших классах. Вестник Адыгейского государственного университета. 2006. N 1. С. . 201-205.
62. Шаповаленко И.В. Возрастная психология. Психология развития и возрастная психология. М.: Гардарики, 2005. 349 с.
63. Ямчинська Т.І. Професійна підготовка викладачів іноземних мов в умовах інформаційного суспільства. Вінниця : ТОВ «Фірма «Планер», 2018. 79 с.
64. Ямчинська Т.І. Educational Technologies for Maturing Democratic Approaches to Educational Practices in Ukraine. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. Зб. наук. пр. Випуск 44. Редкол. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2016. .С. 133-139.
65. Hornby A.S. Oxford Advanced Learning Dictionary of Current English. Sixth edition. Oxford University Press. с.1155.
66. Ladousse G. P. Resource Books for Teachers: ROLE PLAY. New York. Oxford University Press-1987.
67. Lisnychenko, Alla; Dovhaliuk, Tamila; Khamska, Neonila; Glazunova, Tamara; Foreign Language Anxiety: Classroom VS Distance Learning . Universal

- Journal of Educational Research. 2020. Vol. 8(12): 6684-6691, DOI: 10.13189/ujer.2020.081233
68. Poseletska K. A. Planning of German language class using the Boomerang model. Social educational Project of Improving Knowledge in Economics .Journal “Sepike”. Ausgabe 26. Frankfurt, Deutschland, Poitiers, France, Los Angeles, USA, 2020. P. 91 100.
69. Poseletska K. A. Pedagogical promotion of professional self-realization of future teachers of philological specialties . Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference. Volume II. Higher Education. May 22-23, 2020. Rezekne, Rezekne academy of Technologies, 2020. Pp. 236-246
70. Dra. Wienny Ardriyati. Role play: One alternative and effective teaching method to improve students’ communicative skill-2009.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

- 1.Визначні пам’ятки Вінниччини. URL: <https://vinnytsia-museum.in.ua/mobile-showroom/poi>**